

PLAGIARISM

ในฉบับ

- จากกองบรรณาธิการ หน้า 1
- Plagiarism หน้า 1
- ข่าว หน้า 4

จากกองบรรณาธิการ

สวัสดิ์สมาชิกทุกท่าน

Plagiarism หรือการคัดลอกบทความ คัดลอกความคิด คัดลอกวรรณกรรม ถ้ารุนแรงขึ้นอาจจะแปลว่า การขโมยบทความผู้อื่นที่ลงตีพิมพ์ในวารสารไปแล้ว มาเป็นของตัวเอง โดยเปลี่ยนเฉพาะส่วนตัวเลขข้อมูลของตัวเองลงแทนเรื่องการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการตีพิมพ์ผลงานวิชาการเกิดขึ้นมานานมากแล้ว แต่การหาหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าบทความถูกคัดลอกทำได้ไม่ง่ายนักในอดีต แต่ปัจจุบันมี software คอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อการตรวจสอบกรณีนี้ และบรรณาธิการวารสารดังทุกฉบับนำ software นี้มาใช้ เมื่อได้หลักฐานชัดเจน จะส่งหลักฐานดังกล่าวตรงสู่ผู้บังคับบัญชาของผู้ทำที่ไม่เหมาะสมนั้น ในต่างประเทศนอกจากจะมีการถอดถอนบทความที่ตรวจสอบนั้นออกจากวารสารถึงแม้จะลงตีพิมพ์ไปแล้ว และยังประจานชื่อ สถาบันสังกัดของผู้กระทำที่ไม่เหมาะสมบนเว็บ แนนอนว่าผู้ถูกจับได้ส่วนหนึ่งต้องลาออก

ในช่วงสองสามปีที่ผ่านเมื่อมีการตรวจสอบการคัดลอกบทความทางวิชาการที่เข้มข้นขึ้น มีข่าวว่าอาจารย์ แพทย์ ในมหาวิทยาลัยดังในประเทศไทยหลายแห่งได้รับการร้องเรียนเรื่องดังกล่าว และหลายคนต้องลาออกไปจากแวดวงวิชาการ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียใจและเสียดาย เนื่องจากหลายท่านอาจจะคาดไม่ถึงว่าจะถูกตรวจสอบได้ แต่หลายท่านอาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่า การคัดลอกข้อความมาปะติดปะต่อบทความของเราจะกลายเป็นเรื่องขึ้นมาได้

สารชมรมจริยธรรมการทำวิจัยฉบับนี้จึงหยิบยกเรื่อง plagiarism ขึ้นมาเขียนให้อ่านอีกครั้ง ผู้เขียนได้สืบค้นรายละเอียด และรูปแบบของ plagiarism มาเล่าให้ฟัง อีกทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับ software ที่ใช้ในการตรวจจับ plagiarism ด้วย แต่เนื่องจากพื้นที่ของสารชมรมฯ ไม่พอที่จะตีพิมพ์รายละเอียดทั้งหมด ดังนั้นจึงได้แจ้งผู้เขียนทราบและขออนุญาตนำส่วนรายละเอียดของ software ขึ้นเว็บสำหรับผู้สนใจ

ศาสตราจารย์แพทย์หญิง ธาดา สืบหลินวงศ์

(ศาสตราจารย์แพทย์หญิง ธาดา สืบหลินวงศ์)

บรรณาธิการ

PLAGIARISM

ชมพูนุช บุญญวรรณ
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในยุคของสังคมข่าวสาร ซึ่งมี เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในการโยนโย่ เชื่อมต่อข้อมูลระหว่างกันจากทุกมุมโลก การคัดลอกข้อความ (Text) หรือ ความคิดเห็น (Idea) เกิดขึ้นได้ง่ายกว่าสมัยก่อนมาก อย่างไรก็ตามการพบพิรุฐหรือความผิดปกติ และการตรวจสอบการคัดลอกก็เกิดขึ้นได้ง่ายเช่นเดียวกัน

Plagiarism คืออะไร ?

Plagiarism หมายถึงการนำภาษา (Language) หรือความคิด (Idea) หรือการนำเสนอ (Expression) ใดๆ ไปใช้เสมือนว่าเป็นของตนเอง ทั้งนี้ อาจจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ได้ การกระทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ เช่น หลงลืมที่จะให้ข้อมูลการอ้างอิง (Citation) หรือใช้เครื่องหมายคำพูด (Quotation) เมื่อจำเป็น เป็นต้น

Plagiarism อาจแปลเป็นภาษาไทยได้หลากหลาย เช่น การโจรกรรมทางวรรณกรรม การขโมยคัดลอกผลงานผู้อื่น หรือ การ

PLAGIARISM (ต่อจากหน้า 1)

ขโมยความคิด ซึ่งทั้งหมดสื่อถึงพฤติกรรมทางลบของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมานานมาแล้ว ตามประวัติของคำ พบว่า "Plagiary" เริ่มรู้จักกันมาตั้งแต่ปี 1597 ต่อมาในปี 1621 The Online Etymology Dictionary (<http://www.etymonline.com/>) จึงได้ให้ความหมายของ Plagiarism อย่างเป็นทางการ ในแง่ของ การขโมยทางวรรณกรรม (literary thief)

Self-plagiarism คืออะไร ?

Self-plagiarism คือการนำผลงานที่เหมือนเดิม หรือ เกือบเหมือนเดิม หรือ มีความเหมือนกันอย่างมีนัยสำคัญของตนเองกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งในแห่งที่และกาล ที่ต่างไป โดยไม่มีการอ้างถึงผลงานเดิม Self-plagiarism มักเกิดขึ้นบ่อยๆกับบทความที่ถูกส่งไปลงตีพิมพ์ในสื่อต่างๆหลายครั้ง อย่างไรก็ตาม การนำผลงานเดิมไปตีพิมพ์อีกครั้งในสื่อสาธารณะ เช่น หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารซึ่งนำเสนอในแง่ของสังคม และความคิดเห็นทางวัฒนธรรม ไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดทั้ง self plagiarism และ copyright อีกทั้งในวงการศึกษาก็มีการใช้ self-plagiarism นับเป็นเรื่องยาก อันเนื่องมาจากการใช้หลักการเรื่อง การใช้งานโดยชอบธรรม (Fair use) ซึ่งกำหนดขึ้นโดยชุมชน ดังนั้นหากเปรียบเทียบ กับ plagiarism แล้ว self-plagiarism จะไม่ถูกตรวจสอบมากนัก มหาวิทยาลัยและกองบรรณาธิการหลายแห่งจึงไม่มีการวางกฎ ระเบียบควบคุมเรื่อง self-plagiarism เลย

Plagiarism เกิดขึ้นที่ใดได้บ้าง ?

Plagiarism มักเกิดขึ้นใน 2 วงการ คือ การศึกษา และ วรรณกรรม ในแวดวงการศึกษา การขโมยความคิด ที่กระทำโดยนักศึกษา อาจารย์ และนักวิจัย จะถูกเพ่งเล็งในประเด็นของความไม่ซื่อสัตย์ ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้กระทำผิดตั้งแต่การถูกกดดันและดำเนินโดยสังคม การปรับตกในกระบวนวิชานั้นๆ ในกรณีเป็นนักศึกษา การถูกขโมยความคิดและให้ดำเนินการตามมาตรการต่างๆโดยคณะกรรมการสอบสวน จนกระทั่งถึง ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง ส่วนในแวดวงวรรณกรรม การขโมยความคิด จะถูกตรวจสอบในแง่ของการผิดจรรยาบรรณ โดยเฉพาะวงการสื่อสารมวลชนซึ่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ถูกรายงาน เผยแพร่ออกสู่สาธารณชนในวงกว้าง และอยู่บนพื้นฐานความไว้วางใจจากสังคม ผู้สื่อข่าวอาจกลายเป็นผู้ขโมยความคิดผู้อื่นได้ โดยการละเลยที่จะอ้างถึงแหล่งที่มา ผู้กระทำผิดจะต้องเผชิญการตรวจสอบและมีบทลงโทษ ตั้งแต่การถูกพักงานไปจนถึงไล่ออกจากงานขององค์กรนั้นๆ อย่างไรก็ตาม Plagiarism ไม่ถือเป็นอาชญากรรมที่มีบทลงโทษทางกฎหมาย แต่เป็นการการทำผิดตามกฎ ทางวัฒนธรรม หรือ ระเบียบข้อบังคับของชุมชนหนึ่งๆ ซึ่งจะมีแนวทางการแก้ปัญหานี้เรื่องต่างๆ กันไป

อะไรคือความแตกต่างระหว่าง plagiarism และ copyright ?

เมื่อ Plagiarism แปลว่า การขโมยความคิด ส่วน copyright แปลว่า ลิขสิทธิ์ หรือเมื่อใช้เป็นกริยา คือ การละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้ง plagiarism และ copyright จึงเป็นความใกล้เคียงในความต่าง ซึ่งอาจทำความเข้าใจได้โดยการศึกษาที่มา หรือ มูลเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำดังกล่าว

Copyright

จากการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคต่างๆ ตั้งแต่ Agricultural Based Economy, Industrial Based Economy, Information Based Economy จนมาถึง Knowledge Based Economy ความรู้ที่เกิดขึ้นและสะสม ทำให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม (innovation) และทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual Property) ขึ้น

ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Industrial Property) ได้แก่ สิทธิบัตร (Patent) , เครื่องหมายการค้า (Trade mark) และอื่นๆ
2. ลิขสิทธิ์ (Copyright) มีลักษณะเฉพาะ คือ
 - ◆ Automatic หมายถึงงานหรือการกระทำใดๆ จะได้รับสิทธิ์คุ้มครองทันทีโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องไปจดทะเบียน
 - ◆ Originality หมายถึงการเป็นต้นแบบอย่างแท้จริง
 - ◆ Expression หมายถึง ต้องมีการแสดงออกเสมอไม่ว่าจะโดยการพูด การเขียน การแสดง (สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกา copyright จะเกิดขึ้นได้ต้องมีการบันทึกไว้ด้วย)

งานที่มีลิขสิทธิ์ เช่น วรรณกรรม นาฏกรรม ภาพยนตร์ เป็นต้น ส่วนงานที่ไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์ เช่น ข่าวประจำวัน ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กฎหมาย รัฐธรรมนูญ เป็นต้น สำหรับระยะเวลาการคุ้มครองของลิขสิทธิ์ คือ ตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ผลงาน + 50 ปี และหากชิ้นงานมีผู้สร้างสรรค์ผลงานหลายคน ระยะเวลาการคุ้มครอง คือ ตลอดระยะเวลาของผู้สร้างสรรค์ผลงานคนสุดท้ายที่มีชีวิตอยู่ + 50 ปี

Plagiarism

การขโมยความคิด หรือลอกงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเองเกิดขึ้นมาตั้งแต่โบราณกาล เริ่มตั้งแต่พฤติกรรมการลอกการบ้านหรืองานที่อาจารย์สั่ง ในระหว่างนักเรียน นักศึกษาดูด้วยกัน และพัฒนาความรุนแรงมาจนถึงการขโมยความคิดในระหว่างอาจารย์หรือนักวิจัย ซึ่งมีมูลเหตุ (motivation) สำคัญ เช่น

- ◆ **ความกดดัน** โดยเฉพาะ Career Pressure หมายถึงความกดดันในการ "ต้อง" ผลิตผลงานไม่เช่นนั้นอาจทำให้ไม่ก้าวหน้าในอาชีพ หรือ ความมั่นคงในการทำงานลดลง

- ◆ **รายได้** โดยเฉพาะในสังคมที่เน้นการสนับสนุนงานวิจัยด้วยเม็ดเงินจำนวนมากเป็นเครื่องล่อใจ
- ◆ **ความภาคภูมิใจที่ทำได้** หมายถึง ความบ้าบิ่นและ ทุจริตมานะ ของนักวิจัยเอง ซึ่งเชื่อว่าการกระทำเช่นนี้ไม่ผิดและสามารถทำได้ (ตัวอย่าง : ...หนึ่งในนักวิจัยที่มีผลงานซึ่งมีความเหมือนถึง 99% กับผลงานที่ดีพิมพ์ก่อนหน้าได้เขียนข้อความถึง H. Garner ใจความว่า “ผมขอแสดงความยินดีกับเจ้าของผลงานที่เป็นต้นฉบับให้กับงานของเราต่อมา”
- ◆ **เอาตัวรอดได้** หมายถึง ความมั่นใจว่าจะไม่มีใครจับได้ สาเหตุนี้เกิดขึ้นจำนวนมากกับ Plagiarism ระหว่างคณาจารย์ที่มีภาษา หรือ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

อาจกล่าวได้ว่า การละเมิดลิขสิทธิ์ (copyright infringement) เป็นการทำซ้ำที่มีมูลเหตุมาจากความโลภที่ต้องการแสวงหาผลกำไรจากงานของผู้อื่น ในขณะที่ การขโมยความคิด (plagiarism) เป็นการทำซ้ำที่มีมูลเหตุมาจากความหลงใหลใฝ่ฝันให้ผู้อื่นเข้าใจว่าผลงานนั้นตนเองเป็นผู้ริเริ่ม สร้างสรรค์ Plagiarism เป็นการกระทำผิดที่กล่าวหาง่าย แต่พิสูจน์ยาก และมีเพียงระเบียบ ข้อบังคับ หรืออย่างมากที่สุด คือ กฎหมายแพ่ง (Civil Law) รองรับเท่านั้น ในขณะที่ Copyright มีกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) รองรับชัดเจน อย่างไรก็ตาม การละเมิด copyright บางกรณีไม่ใช่ plagiarism และบาง plagiarism ไม่ละเมิด copyright

จะหลีกเลี่ยง Plagiarism ได้อย่างไร ?

- ◆ อ่านจนเข้าใจแล้วลงมือเขียนโดยไม่ต้องเหลียวดูสำนวนข้อความที่อ่าน
- ◆ ให้เครดิตผู้อื่นเสมอโดยอ้างแหล่งที่มาของความคิดหรือข้อสรุป
- ◆ ใส่ข้อความที่คัดลอกมาในเครื่องหมายอัญญประกาศ
- ◆ สร้างความตระหนักในเรื่องนี้

ถ้าเจอ plagiarism จะทำอย่างไร ?

- ◆ รายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ◆ เก็บเป็นความลับจนการสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น

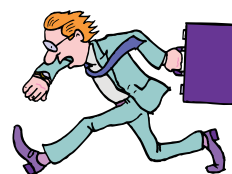
มีเครื่องมือใดที่ช่วยตรวจหา plagiarism ?

การตรวจสอบ Plagiarism เบื้องต้นต้องอาศัยเครื่องมือในการตรวจจับ “ความซ้ำ” (Duplication) ซึ่งมีทั้งฐานข้อมูลและโปรแกรมจำนวนมากในท้องตลาด ทั้งที่ฟรีและมีค่าใช้จ่าย Déjà vu และ eTBLAST นับเป็นหนึ่งในจำนวนฐานข้อมูลและโปรแกรมสำหรับตรวจสอบ Plagiarism ที่ให้บริการฟรีบนอินเทอร์เน็ต และได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน

Déjà vu

คือ ฐานข้อมูลงานวิจัย ที่ตีพิมพ์ในวารสาร จากฐานข้อมูล Medline ที่ผ่านการคัดกรองโดยโปรแกรมตรวจจับความเหมือน eTBLAST จำนวนประมาณ 70,000 เรื่อง ก่อนที่แต่ละบทความจะถูกตรวจสอบอีก 2 ครั้ง โดยคณะทำงานของ Déjà vu และจัดไว้ในประเภทต่างๆ (Proper category) ของฐานข้อมูลต่อไป ทีมงานผู้พัฒนาและดูแลฐานข้อมูล Déjà vu รวมทั้งโปรแกรม eTBLAST นำโดย Professor Harold Garner นักวิจัยแห่ง University of Texas Southwestern Medical Center in Dallas ภายในหน่วยงานชื่อ Garnering Innovation Laboratory ด้วยเป้าหมายเพื่อรวบรวมบทความวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยเฉพาะฐานข้อมูล PubMed ที่มีความเหมือนกันค่อนข้างสูง หรือมีแนวโน้มที่จะเกิด Plagiarism ขึ้น และด้วยกระบวนการศึกษา เปรียบเทียบทั้งด้วยการประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ (eTBLAST) และ จากทีมงาน (Manual inspection : Curation) ข้อมูลจาก Déjà vu จึงสามารถชี้เพื่อศึกษาถึงจริยธรรม ความชอบธรรม และพฤติกรรมการตีพิมพ์ เผยแพร่ผลงานของนักวิจัยได้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม Plagiarism เป็นการกระทำผิดที่ผู้กระทำอาจจะเจตนาหรือไม่ก็ได้ และการเกิดขึ้นในแต่ละกรณี ส่งผลกระทบต่อผู้คน และสิ่งแวดล้อมมาก น้อยแตกต่างกันไป ตั้งแต่กระทบเฉพาะตนเองเพียงเล็กน้อย เช่น การคัดลอกงานกันระหว่างนักศึกษา ไปจนถึงมีผลกระทบรุนแรงทั้งต่อตนเอง หน่วยงาน จนถึงชื่อเสียงของประเทศ ดังนั้น การให้ความรู้และข้อควรระมัดระวังแก่ทุกคนที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดเช่นนี้ จึงเป็นการป้องกันเบื้องต้นที่ดีที่สุด/

อ่านวิธีการใช้โปรแกรม Déjà vu ที่ web site ของ FERCIT

<http://www.med.cmu.ac.th/fercit/>

●●● ขอเชิญสมาชิกชมรมฯ และผู้สนใจเข้าฟังการอภิปรายในการประชุมสามัญประจำปีของชมรมจริยธรรมการวิจัย ในวันที่ 31 มีนาคม 2552 เวลา 09.00 ถึง 11.30 น. ณ ห้องประชุมสตศวี วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า เรื่อง “IRB Survey for Quality: What to expect for and how to prepare?” โดยมีวิทยากรจาก 4 สถาบัน ที่คณะกรรมการจริยธรรมฯ ได้ผ่านการตรวจเยี่ยมจาก SIDCER/FERCAP มาเล่าประสบการณ์ให้ฟัง ตั้งแต่ การเตรียมการ จนถึงการแก้ไขหลังได้รับผลการตรวจเยี่ยม

●●● สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาออกประกาศ ณ วันที่ 22 มกราคม 2552 เรื่อง คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้การยอมรับ ในประกาศดังกล่าว สนง.อย.กำหนดเงื่อนไขว่า ยาวิจัยที่จะนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร จะต้องนำมาใช้เฉพาะโครงการวิจัยได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ที่ อย.ให้การยอมรับ ได้แก่ กรรมการฯ ของ

1. กระทรวงสาธารณสุข
2. คณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ
3. คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี
4. คณะแพทยศาสตร์ ศิริราช
5. คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ม.มหิดล
6. กรมการแพทย์ทหารบก รพ.พระมงกุฎเกล้า
7. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
8. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9. คณะแพทยศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์
10. สถาบันพัฒนาการคุ้มครองการวิจัยในมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ กรรมการฯ ดังกล่าวต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ได้แก่ ICH GCP หรือเทียบเท่า/.

คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เชิญชมรมจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย (FERCIT) มาจัดการอบรม เรื่อง “จริยธรรมการวิจัยหรือการทดลองที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ครั้งที่ 3” ในวันที่ ๑๖ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ ชั้น ๕ อาคารเฉลิมพระเกียรติ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้อาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักศึกษาของคณะฯ และผู้สนใจ ทราบหลักการเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาวิจัย และการทดลองในมนุษย์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การอบรมครั้งนี้มีอาจารย์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักศึกษาของคณะฯ เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น 126 คน

กรุณาส่ง